

GONIEC KRAKOWSKI

„Ilustr. Kurjer Polski”
czytają wszyscy!

CENY OGŁOSZEŃ: Po teście 1 mm w 1 espalecie (szer. kop. 28 mm) 20 gr. W teście 1 mm w 4 espalecie (szer. kop. 68 mm) 2.— 21. Drobnie na słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 26.

Kraków, sobota 1 lutego 1941 r.

nie samowolnie przez Redakcję re-
dakcyjne zostają znaczki pocztowe na opłacenie przy-
syłki swrotnej. Prenumerata miesięczna 4.20 zł.
z odnośnikiem do domu 5 zł. Na prowincji dopłata
porta. Konto oszkowe: Warszawa 668.

Cele wojny:

Walka z Anglią aż do ostateczności — utworzenie nowego porządku w Europie

Wielka mowa programowa Adolfa Hitlera w rocznicę objęcia władzy

Berlin, 31 stycznia. W ósmą rocznicę objęcia władzy w Niemczech przez partię narodowo-socjalistyczną, kanclerz Rzeszy Adolf Hitler wygłosił w berlińskim Pałacu Sportowym wobec wielotysięcznej rzeszy słuchaczy wielką mowę polityczną, przerywaną nieustannie entuzjastycznymi owacjami mas. W toku swych znamienitych wywodów, odnoszących się do szeregu zagadnień wewnętrznych Niemiec, ale także analizujących szczegółowo tak niemiecką politykę zagraniczną, jak i przyczyny i widoki obecnej wojny, Kanclerz Rzeszy polemizował z głównymi tezami angielskiej propagandy imperialistycznej i wojennej, zajmując niedwuznacznie zdecydowane stanowisko wobec Ameryki.

Kanclerz Hitler podkreślił na wstępie znaczenie dzisiejszej rocznicy dla całego narodu niemieckiego, poczem przyszedł do omówienia przyczyn wojny światowej, stwierdzając przytem, że na ten temat napisano już aż nazbyt wielką ilość rozpraw krytycznych:

„Doktorzy amerykańscy” — mówił Kanclerz — „na polecenie obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta, podjęli się badania przyczyn wojny światowej i stwierdzili przy tej sposobności, że nie mogło być w tym wypadku mowy o winie ze strony Niemiec”. Ustrój państwowy Niemiec w owym czasie nie mógł stanowić żadnej przyczyny wojny światowej, ponieważ Niemcy wówczas byli demokracją, mianowicie tak zwaną monarchją konstytucyjną z faktycznym kierownictwem parlamentarnym, zorganizowanym zupełnie według wzorów Zachodu. Natomiast z powodu niezwykle szybkiego politycznego wzrostu, Niemcy, jako nowy element siły, stały się „solą w oku” pewnych potęg.

Wśród przyczyn wojny światowej odgrywały również ważną rolę względy gospodarcze.

Przez całe wieki Niemcy pracowały nad wyzwoleniem się z przygniatającej je biedy gospodarczej, zdając sobie sprawę z sytuacją, która skazywała ich obywateli albo na powolną śmierć głodową, albo na emigrację z kraju.

Kiedy jednak pewnego dnia zamiast swoich ludzi poczęły one eksportować towary i szukać niezbednych rynków zbytu, znalazło się w pierwszym rzędzie jedno państwo, które odczuło ten stan rzeczy jako niebezpieczne targnięcie się na jego prawa.

Tem państwem była Anglja!

„I ta właśnie, Anglja przez trzysta lat przeciw budowała swoje Imperjum. Przeważała wojnę za wojną — mówił Kanclerz Hitler — ażeby dokonać tego dzieła. Hasła demokracji okazały się przytem tylko czystym pozorem. Obozy koncentracyjne nie zostały bynajmniej wymyślone w Niemczech. Twórcami instytucji tego rodzaju są Anglijcy, którzy w ten sposób zamierzali przekonywać drugich o konieczności przyjęcia brytyjskiego ustroju „demokratycznego”.

„Anglja posługiwała się przytem jeszcze innym potężnym środkiem: kłamstwem i propagandowym frazesem. Jest także przysłowie: „Jeżeli Anglik mówi o Bogu, to ma na myśli perkal”. Gdy słyszy się, jak pobożnymi i wierzącymi starają się na swą namiętną okazję od ludzi, popychających z zimną krwią jeden naród za drugim w wojnę, ostatek nie czego innego, jak tylko zapo-

kojenia swoich interesów materialnych — to mianowicie obnażają się na usta słowa: naprawdę obłuda ludzka nie dochodziła nigdy do takiego stopnia doskonałości, jak właśnie w dzisiejszej Anglii”.

Dzisiaj należy znowu przypomnieć tę okoliczność, a to z powodu nieustannego opierania przez Anglię kłamliwym twierdzeniem, że tak zwane państwa totalistyczne, zmiernie nie mniej jak podbić cały świat. Tymczasem w rzeczywistości od wieków starali się o panowanie nad światem dziesiątki wrogów Niemiec.

Podczas kiedy naród brytyjski prawil kazania o Bogu, mając na oku wyłącznie tylko swoje i to egoistyczne interesy gospodarcze — naród niemiecki przez całe wieki prowadził krwawe wojny wewnętrzne na tle sporów religijnych. — Zaabsorbowani swoimi walkami religijnymi o idealistycznym podłożu, pozwolili na zaistnienie dogodnych warunków dla wybudowania wojny imperjum brytyjskiego, oraz tej konstelacji politycznej na kontynencie europejskim, która Anglię określiła jako „równowagę sił”, będącą w rzeczywistości niczem innym, jak tylko

dezorganizacją Europy w imię korzyści angielskich.

Utrzymanie tego rodzaju konstelacji było stałym celem polityki angielskiej. Oczywiście Brytyjczycy na użytek zewnętrzny znaleźli dla tego stanu rzeczy piękniejsze określenie.

„Nigdy się tam nie mówiło — mówił z ironją Kanclerz Rzeszy — o perkalu lub o dezorganizacji narodu, ale mówiono zawsze o Bogu, a w najgorszym razie o ró-

Przebudzenie się narodów w Europie zlikwidowało już tak zwaną teorię równowagi sił.

Nie pozostało wobec tego brytyjskiej dyplomacji nic innego, jak tylko kombinowanie i mobilizowanie innych czynników — pozaeuropejskich dla swoich interesów. W dzisiejszej sytuacji czyni więc ona wysiłki celem rozszerzenia tej tak zwanej równowagi sił w Europie — do rozmiarów równowagi sił w świecie.

Dzisiaj, podobnie jak w czasie wojny światowej, Anglja jest w stanie prowadzić wojnę tylko przy obcej pomocy. „Niezwyczajnie interesującym jest — mówił Kanclerz Rzeszy Hitler — śledzenie za całym postępem rozwoju brytyjskiej polityki imperialnej w ciągu ostatnich stu lat. Najpierw wojna przeciwko Hiszpanji, z pomocą Holendrów, następnie wojna przeciwko Holandrii z pomocą innych państw europejskich — między innymi Francją, — nastę-

pnie wojna przeciwko Francji z pomocą Europy, wreszcie wojna przeciwko Niemcom z pomocą Europy i innych państw światowych, stojących do jej usług.

Wojna światowa, która wstrząsnęła Europą w latach 1914—1918 była wyłącznie świadomym wytworem brytyjskiej sztuki dyplomatycznej.

Mimo tego, że wówczas cały świat został zmobilizowany, przeciwko Niemcom, kraj nasz faktycznie nie został pokonanym. A jeżeli dzisiaj Anglijcy wierzą, że może wystarczy nagranie starych płyt propagandowych z lat 1917 i 1918, aby uzyskać nowy rezultat, to mogą tylko oświadczyć: „Niczego nie zapomnieli, ale także — na swoje nieszczęście — niczego się nie nauczyli!”

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

„W tem, tak przez naturę pobłogosławionym kraju — powiedział dosłownie Kanclerz Hitler — w tem państwie dysponującym największymi bogactwami na ziemi i mającym na swoje usługi olbrzymie obszary, miliony ludzi nie uczestniczą w tych błogosławieństwach, żyjąc na jeszcze niższym poziomie, niż mieszkańcy naszej przeludnionej Europy środkowej. Kraj, który dla nielicznej grupy jest rajem — dla nas jest w rzeczywistości krajem nieopisanie nędzy, nędzy pod względem wyżywienia, nędzy pod względem odzieży, nędzy przede wszystkim pod względem mieszkaniowym, zabezpieczenia zarobków i wogóle pod względem całości kształtu ustawodawstwa społecznego.

Z kolei Kanclerz poświęcił dłuższy wywód opisaniu ciężkiej drogi, jaką musiał przebyć naród niemiecki od r. 1918 aż do chwili obecnej, drogi nacechowanej niestannościami wysiłkami w kierunku stworzenia nowego porządku socjalnego. Dla wprowadzenia go w życie nie uważa on żadnej ofiary za zbyt wysoką.

Następnie Kanclerz podkreślił, że Hitlego jego postępowania była zgóry jasno i silnie nakreślona. Taką samą drogą, jaką kroczył on przy rozwiązywaniu wewnętrznych zagadnień Rzeszy, postępował również w kształtowaniu swojego stosunku do reszty świata.

Od chwili, kiedy Kanclerz wziął na swoje barki odpowiedzialność za całość niemieckiej polityki zagranicznej, przyswiecała mu jedna, wielka idea:

usunięcie następstw Wersalu.

„To był mój program! Weale nie dlatego, że uroliem sobie taką koncepcję, ale dlatego, ponieważ Wersal był największą niesprawiedliwością i największą hańbą, znaną w dotychczasowej historii świata, jaką można było wyrządzić jakiemuś państwu.

Nie chciałem jednak urzeczywistnić tego programu przy pomocy siły, posługiwałem się przytem argumentami, na jakie tylko człowiek może się zdobyć. Czynnikiem różnym propozycje. Prosiłem, aby pozwolili dojsć do głosu rozsądkowi, dowodziłem, że nie przyniesie im to żadnego pożytku, że jest to nonsensem, mogącym im samym tylko przynieść szkodę!

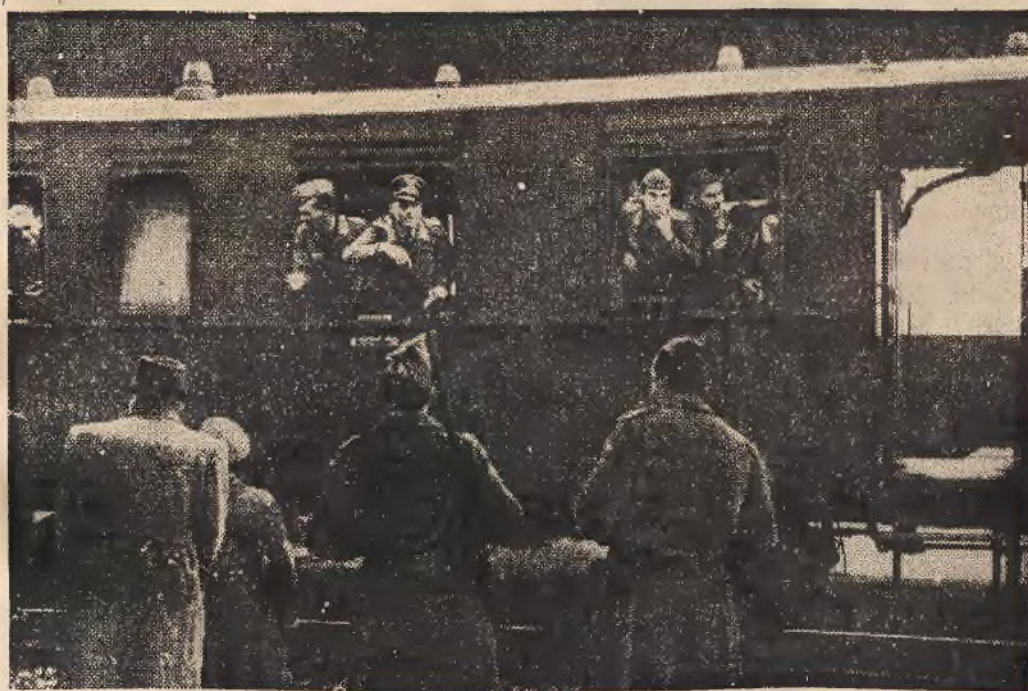
Czego ja nie podjąłem w ciągu tych długich lat, aby tylko znaleźć drogę do porozumienia! Nigdy nie byłoby potrzeby doprowadzenia do tego wyścigu zbrojeń, gdyby druga strona nie zwyciężyła siebie tego wyścigu. Wszystko, co czyniłem do roku 1939, było przepełnione jedną myślą:

znalezienia za wszelką cenę drogi umożliwiającej rewizję krzywdy wyrządzonej w Wersalu”.

Nawet autorzy traktatu przysięgli, że był on haniebnym dokumentem, co więcej — w rezultacie zdecydowali się na poddanie badaniu możliwości pewnej rewizji. Na tę rewizję ówczesni przedstawiciele Niemiec — niemieccy demokraci czystej krwi — oczekali daremnie przez długie lata. Dla mnie stało się jasnym, że wycofamy

Lotnicy niemieccy we Włoszech.

Od kilku tygodni niemiecki korpus lotniczy bierze udział w akcjach w rejonie Morza Śródziemnego ramie w ramie z lotnikami włoskimi. — Powyżej na lewo widzimy odjazd lotników niemieckich do Włoch, na prawo zaś fragment obozu lotników niemieckich we Włoszech.

Stabilizacja pokoju w Europie

Definicja współpracy niemiecko-francuskiej. — Genjusz francuski niezbędny jest dla odbudowy Europy.

(=) Genewa, 31 stycznia. Z Vichy donoszą: Paul Rives na łamach dziennika „Effort“ stara się podać definicję współpracy niemiecko-francuskiej. Paul Rives uważa za konieczne zlikwidowanie pewnych nieporozumień wśród społeczeństwa francuskiego na temat pojęcia współpracy.

Na wstępie podkreśla on, że chodzi przede wszystkim o zakończenie raz na zawsze wojny w Europie. Od pół wieku dochodziło do zaburzeń pokoju tylko z tego powodu, ponieważ problem stosunków francusko-niemieckich nie został uregulowany.

Problem stosunków między temi państwami da się sprowadzić do pytania, jak Europa ma być zorganizowana celem usunięcia wszelkich niebezpieczeństw nowej wojny. Problem ten posiada charakter wyłącznie techniczny, co zresztą usiłowały już dokonać pewne międzynarodowe organizacje po wojnie światowej.

Próby to pozostały jednak bez rezultatu,

ponieważ ówczesni zwycięzcy w pierwszej linii mieli ambicję do utrzymania takiej równowagi sił, która była oparta na zwycięstwie bloku narodów sprzymierzonych, a nie na zasadzie wspólnoty gospodarczej Europy, jednoczącej w sobie wszystkie narody kontynentu europejskiego.

Chaos gospodarczy w którymkolwiek z tych narodów — głównie zaś jeżeli chodzi o tak dynamiczny naród jak Niemcy — musiał pociągnąć za sobą pewnego dnia nieunikniony nowy konflikt.

Należy więc — wywodzi dalej Paul Rives — podjąć to samo zagadnienie zupełnie na nowo. Naturalnie rozwiązanie jego jest obecnie znacznie trudniejsze, nie oznacza to jednak, aby było ono wogóle niemożliwe.

Inicjatywa może jednak w przyszłości wyjść tylko od Niemiec.

Od chwili zawarcia pokoju w Wersalu Niemcy szukały i znalazły sposoby, celem odbudowania swoich sił wojskowych i gospodarczych, a to dla lepszej obrony swych praw w zreorganizowanej Europie. Równocześnie jednak doprowadziło to do obalenia zasad gospodarstwa narodowego, co z konieczności musiało wywrzeć także swój wpływ na organizację gospodarki narodowej.

Jeżeli więc może być mowa o jakimkolwiek wzajemnym harmonizowaniu interesów, to może to stać się

tylko na platformie gospodarczej.

Gospodarka europejska, wskutek naturalnych warunków i wobec nowego pojmowania stosunków gospodarczych, może być oparta jedynie na podstawach samowystarczalności kontynentalnej, w którą została by harmonijnie wbudowana samowystarczalność narodowa. Chodzi tu więc jedynie o zagadnienie techniczne, w którym niema miejsca na sentymenty.

Współpraca niemiecko-francuska stanie się wówczas jasno zdefiniowana, a trudności związane z nią zostaną usunięte, jeżeli fachowcy potrafią opracować odnośne projekty i ich wprowadzenie w życie we wszystkich szczegółach technicznych.

Współpraca niemiecko-francuska jest przede wszystkim kwestią zaufania.

Dlaczego Francuzi nie mieliby mieć zaufania? W pierwszym rzędzie muszą oni mieć zaufanie do siebie samych. Zostali oni wprawdzie pokonani, ale są w możności odegrania szczególnej roli, o ile będą postępować rozsądnie i zachowają świadomość swojej prawdziwej wartości.

Wszystko to zależy jedynie od samych Francuzów.

Co się tyczy zaufania do Niemiec, to trzeba powiedzieć: „dlaczegożby nie?” Mie-

liśmy już liczne dowody tego, że zwycięzca zrozumiał to zagadnienie. Potraktował on Francję ze szczególną względnością i uszanował jej nienujarzalność polityczną i narodową.

Dlaczego nie mielibyśmy się zgodzić z tem, aby kanclerz Hitler, który okazał się wielkim organizatorem wojskowym, nie

Ambasador Brinon o współpracy Niemiec z Francją.

(=) Paryż, 31 stycznia. Ambasador rządu francuskiego w Paryżu, de Brinon, oświadczył przedstawicielowi agencji United Press, że wierzy, iż Niemcy w tym roku pokonają Anglię bez względu na stanowisko, jakie zajmą Stany Zjednoczone.

Ameryka, jak w swoim czasie Francja, nie wiedziała by za co właściwie walczyć. Jeżeli chce się prowadzić wojnę, musi się mieć jakąś ideę przewodnią. Traktat Wersalski był niesprawiedliwy, ponieważ przyznawał on Niemcy, które jako wielki naród muszą posiadać jakieś miejsce w świecie.

Gospodarka w protektoracie bez żydów.

Praga, 31 stycznia. Rozporządzeniem o publikowaniu w dzienniku ustaw protektora Czech, a działającym od 31 marca br. zakazuje się żydom wykonywania kierownictwa w zakładach przemysłowych następujących kategorii: w handlu on gros i detalicznym na własny albo cudzy rachunek, w restauracjach i wszelkich zakładach gastronomicznych, w przedsiębiorstwach ubezpieczeniowych, w żegludze, w przedsiębiorstwach przewozowych, w biurach podróży w zawodzie przewodników turystycznych, w bankach i biu-

Pogrzeb ministra hr. Csaky.

Budapeszt, 31 stycznia. Pogrzeb zmarłego onegdaj węgierskiego ministra spraw zagranicznych hr. Csaky odbył się we czwartek przedpołudniem na koszt państwa.

Wielka sala kopułowa parlamentu, gdzie odbyło się pobłogosławienie zwłok, była uroczystie udekorowana. U stóp katafalku złożono wieńce od regenta Węgier, Kanclerza Hitlera, Mussoliniego oraz specjalnych delegacji japońskiej i jugosłowiańskiej. Na lewo od katafalku, obok miejsca zaręczowanego dla regenta Węgier, zasiadli przywódcy nadzwyczajnych delegacji Niemiec, Włoch, Japonii i Jugosławii, ambasador von Moltke, ambasador Bastianini, akredytowany jako nadzwyczajny ambasador na uroczystości pogrzebowe japoński poseł Okubo i jugosłowiański minister komunikacji Beslie, wraz ze swym otoczeniem. Naprzeciw miejsca regenta Węgier zasiadł mar-

niał mieć ambicję wystąpienia przed światem jako wielki organizator polityczny.

Najlepsza odpowiedź, jaką możemy dać na argumenty anglo-amerykańskie będzie właśnie wola z naszej strony zorganizowania kontynentu europejskiego na zasadach harmonijnego podziału wyrównującego całością zadań. Francja w każdym razie nie nie ryzykuje, jeżeli podejmie na serio taką misję. Na takiej współpracy może ona wiele skorzystać. Genjusz francuski jest pod wielu względami niezbędny dla odbudowy Europy.

Dalej ambasador de Brinon oświadczył, że przysły program Francji będzie zbudowany na zwycięstwie Niemiec, które przywrócą ponownie Francji pozycję światową. Francja powinna bezwarunkowo i bez zastrzeżeń przyjąć propozycję Niemiec odnośnie do współpracy, w przeciwnym wypadku czeka ją bardzo ciemna przyszłość.

Z kolei minister omówił gospodarce ożywienie kraju, jakie udało się osiągnąć z pomocą niemiecką, zwłaszcza w przemyśle automobilowym i włókienniczym i podkreślił, że w ten sposób dokonano pierwszego kroku na drodze odbudowy gospodarczej.

W wymiany pieniędzy, w zakresie lombardów, biur wywiadowczych i inkasowych, w przedsiębiorstwach powierniczych, w przedsiębiorstwach zakładających automaty, w biurach ogłoszeniowych, następnie w zawodzie pośrednictwa domami, ziemią i hipotekami, oraz w pośrednictwie pracy i małżeńskim. Poza tem zabroniono żydom podejmować działalność celem pośredniczenia w sprawach prawnych w odniesieniu do towarów, albo usług zawodowych wszelkiego rodzaju.

szalek polny arcyksiążę Józef z generalicją, dostojnicy kościelni i przedstawiciele Izby wyższej. Przeważna część uczestników pogrzebu nosiła narodowe stroje węgierskie, względnie paradowe uniformy.

Punktualnie o godz. 10 zjechał przed główną bramą parlamentu regent Węgier, powitany przez kwestorów obydwóch izb. U wejścia do sali kopułowej regent został powitany przez premiera i przewodniczących obydwóch izb parlamentu a następnie zajął zarezerwowane dla niego miejsce. Przy dźwiękach chorálu książe-prymas Węgier kardynał Seredy w otoczeniu wielkiego orszaku kościelnego otwarł ceremoniją pogrzebową.

Po pobłogosławieniu sarkofagu zabrał głos premier Teleky. W porywających słowach przedstawił on życiorys wielkiego zmarłego, którego praca przyniosła tyle dobrego dla narodu węgierskiego. Po mowie hr. Teleky wyniesiono leżące przed

sarkofagiem wieńce rządu i głów zaprzyjaźnionych państw a następnie sarkofag, wyprzedzany przez księcia prymasa wraz z duchowieństwem.

Za członkami rodziny postępował regent Węgier w otoczeniu arcyksiążąt, premiera, prezydentów obydwóch izb parlamentu i delegacji nadzwyczajnych Niemiec, Włoch, Japonii i Jugosławii, jak również korpus dyplomatyczny, a dalej wybitne osobistości Węgier i wyżsi urzędnicy.

Orszak żałobny przejechał przez stolicę aż do cmentarza centralnego. U bram cmentarnych na sarkofag oczekiwali członkowie rodziny i duchowieństwo, którzy odprowadzili zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku.

Szmugiel dewiz.

Sztokholm, 31 stycznia. Obywatele brytyjscy, którzy po pierwszych atakach powietrznych na Anglię w wrześniu ub. r. opuścili kraj i uciekli do Ameryki, podjęli w ostatnich miesiącach usiłowania sprowadzenia w nielegalnej drodze swoich kont bankowych i oszczędności z Anglii do Ameryki, mimo, że wywóz tychże jest zakazany wobec totalnego zamknięcia ruchu dewizowego w Anglii.

Pewna międzynarodowa banda przemytnicza wypracowała metodę wywozu dewiz, przy pomocy której zdolała wywieźć do Ameryki setki tysięcy funtów szterlingów. Banda ta operowała głównie w Manchesterze, Dublinie i Liverpoolu.

Metoda polegała na tem, że poprostu przesyła się czek z Londynu, opiewający na kilka tysięcy funtów szterlingów pod dowolnym adresem w Irlandji. Adresat podejmuje następnie przesyłkę, 50% odciaga dla siebie tytułem „kosztów i starań”, resztę zaś, a więc połowę sumy przekazuje na jakikolwiek bank amerykański dla angielskich magnatów finansowych, przebywających w Ameryce.

Ostatnio brytyjskiemu ministerstwu finansów zwrócono uwagę, że tego rodzaju przekazy do Irlandji stanowią dla Anglii ciężką stratę. Z kraju wypływa mianowicie tą drogą wiele pieniędzy. Ministerstwo finansów oświadczyło jednak z ubolewaniem, że nie może jednak nie zrobić w tej sprawie: „Zaszkodziłoby nam bowiem naszym stosunkom handlowym z Irlandją”, gdybyśmy prowadzili jakiegokolwiek przepisy dewizowe, zwrócone przeciwko Irlandji”.

Trzy do czterech miesięcy trwa podróż z Turcji do Anglii.

Istanbul, 31 stycznia. Kierownik brytyjskiego towarzystwa handlowego dla Bliskiego Wschodu Lord Glenzoner zamierza udać się w najbliższym czasie do Londynu dla odbycia rozmów w sprawie wymiany handlowej angielsko-tureckiej.

W związku z tym niewinnym faktem na uwagę zasługuje trasa, jaką Lord Glenzoner zamierza podjąć swą podróż do Anglii: Opuści on z końcem stycznia Turcję, pierwszym etapem będzie Kairo, skąd poprzez Przylądek Dobrej Nadziei będzie starał się dotrzeć do Anglii. Lord Glenzoner spodziewa się, iż w maju znajdzie się z powrotem w Turcji.

Podróż służbowa urzędnika angielskiego z Turcji do Anglii i z powrotem musi więc trwać obecnie trzy do czterech miesięcy, podczas gdy przed wojną podróż taka trwała 4 do pięciu dni.

Środki transportowe pod kontrolą.

Berno, 31 stycznia. Wobec poważnych utrudnień, jakim podlegają koleje angielskie w swojej pracy i zniszczeniu niejednej linii, postanowił ostatnio rząd angielski użyć dla celów przewozowych prywatne pojazdy i auta ciężarowe, które przejmują na swój użytek w postaci dzierżawy, pozostawiając w dalszym ciągu kierownictwo tych aut ich właścicielom. Prywatne przesyłki towarowe zostają o tyle tylko uskutecznione, o ile pozwalają na to transporty materiału wojennego i żywności. Jak się z tego okazuje, nie wystarczy potrzebom chwili komunikacja kolejowa.

